

KÜRTÖS

XXIII. évfolyam 7. szám

Közéleti havilap

2025. július

Ára 1,00 EUR

Jubilált a Mézfesztivál

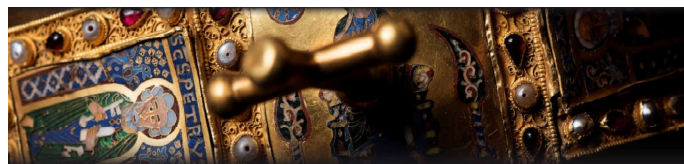
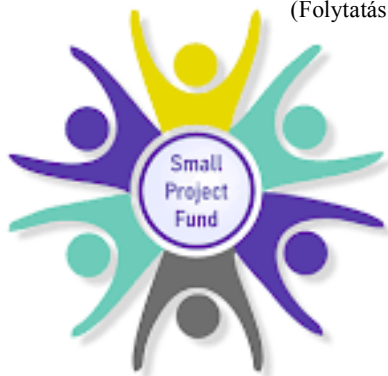
Idén július 5-én immár 25. alkalommal került megrendezésre Inámban a község legrangosabb eseményének számító Mézfesztivál. Mint az elmúlt negyedszázad során minden évben, most is a községháza falán elhelyezett Sötér Kálmán-emléktábla megkoszorúzásával vette kezdetét a színvonalas kultúrműsorokat kínáló rendezvény.

Mielőtt összefoglalnám az idei Mézfesztivál lefolyását, hadd szóljak néhány szót a 191 évvel ezelőtt Csúzon (Érsekújvári járás) született Sötér Kálmán kiváló méhésztől, méhészeti szakíróról és Inámhoz fűződő kapcsolatáról.

Nyugdíjba vonulásakor Inámban telepedett le, ahol 1874-ben országos hírűvé vált, téglaából épült méhest alapított. A Méh világa című kétkötetes műve a méhészeti világirodalom legterjedelmesebb szakkönyve. Közel 40 évnyi tevékeny méhészkedés után Nyitrakaroson vonult vissza, ahol 1910. szeptember 15-én hunyt el 76 éves korában.

(Folytatás a 8. oldalon)

21. Szent Korona Ünnepe

IPOLYBALOG

2025. augusztus 1 - 3.

Részletes program a 16. oldalon

Nyárnyitó a tájháznál

Újra élettel telt meg az ipolynyéki tájház udvara, ahol nyárnyitót szervezett a helyi Csemadok-alapszervezet június 27-én.

Pobori Sándor, a helyi alapszervezet elnöke köszöntötte a vendégeket, majd felléptek a helyi óvodások, a Balassi Bálint MTNY Alapiskola énekesei és szavalói, valamint a Palóc Népdalcsoporthoz. Az est további részében az MIT zenekar húzta a talpalávalót.

A Palóc Népdalcsoporthoz fennállásának kerek évfordulója alkalmából az egykori tagokkal közösen ünnepelt ezen a napon.

Így együtt, vidáman, zeneszóval hivatalosan is megnyitottuk 2025 nyarat.

Medve Stella

(Képriport a 9. oldalon)

„Csak az a nemzet érdemes jobb sorsra és örök életre, amely meg tudja becsülni nagyjait, és amelynek mindig szem előtt lebeg azok példát adó munkássága.”

gróf Esterházy János

Szorgalmazták az Ipoly-völgyi vasút működtetésének visszaállítását

Több mint húsz éve alakult meg a nagykürtösi székhelyű Középső-Ipoly-Mente Regionális Fejlesztési Ügynökség. Megalakulása óta számos sikeres programot, projektet bonyolított le. Az ügynökség nagy részt vállalt az Ipoly-hidak újjáépítésében, illetve szorgalmazza az Ipoly-völgyi vasút működtetésének visszaállítását is.

Lőrincz Mária a kezdetektől irányítja az ügynökséget. Alaposan ismeri az Ipoly-völgyi vasút újraindítása körüli helyzetet, hiszen több alkalommal is részt vett az erre irányuló szakmai tanácskozásokon.

- Kedves Igazgató Asszony! Mielőtt részletesen ismertetné a szóban forgó vasútvonallal kapcsolatos fejleményeket, tapasztalatait, milyen szakaszt foglal magába az Ipoly-völgyi vasút?

- Annak ellenére, hogy igencsak nehéz röviden bemutatni egy több mint 100 éves fejlesztést, igyekszem a teljesség igénye nélkül röviden összefoglalni.

Az Ipoly-völgyi vasút Ipolyság–Balassagyarmat és Balassagyarmat–Losonc vonalszakaszaiból jött létre (1891–1909). Kiépítése után pár évvel már meghatározó szerepet töltött be a térség gazdasági, társadalmi életében. Fontos összekötő kapocs volt a Losonc környéki vasutak és Pest–Pozsony–Bécs fővonal között. A hálózat elemei ugyan csak mellékvonalak voltak, de az Ipoly völgyében futó szakasz jelentős teherforgalmat bonyolított le. A térség a vasút kiépítését követően jelentős fejlődésnek indult. Az első világháborút követően a határ egy természetes régiót vágott ketté, melynek fejlődése ennek következtében mindkét oldalon megtorpant. Az Ipoly-

völgyi vasút sehová sem vezető vonallá vált. A békeszerződés biztosította ugyan Csehszlovákiának a magyar szakasz szabad használatát pályahasználati díj ellenében, de ezt nem tudták finanszírozni, az átmenő forgalom 1927-ben megszűnt. Ezt kiváltandó a szlovák fél az Ipolyság–Korpona vasútvonalat hosszabbította meg Zólyomig. A második világháború alatt a vonalon komolyabb hadiforgalmat bonyolítottak, amely súlyos terhelést jelentett a gyenge felépítménynek. A háború és a trianoni határok visszaállítása után így erősen leromlott állapotban került Magyarországhoz. A csehszlovák fél kezdeményezésére 1951-től a Nógrádszakál–polytarnóc vonalszakaszt péage-forgalomban használják a csehszlovák, majd a szlovák szerelvények. Szárnyvonalat építettek Nógrádszakáltól Kishalomig, melyet később, 1978-ban Nagykürtösig hosszabbítottak meg. A vasút mai helyzetének kialakulásában nagy jelentősége volt annak, hogy a magyar fél 1963-ban felszedte a Drégelypalánk–Ipolyság közötti magyarországi vasútszakaszt, összesen 6,3 km-en. A szlovák oldalon a pályából 300 m hiányzik, ezért az egész Ipoly-völgyi vasút által biztosított Losonc–Ipolyság csatlakozást megszüntették.

- Olvastam valahol, hogy az Ipoly-völgyi vasút újjáélesztése több mint 50 éve van napirenden. Ha ez így igaz, akkor ez azt is jelenti, hogy az elmúlt fél évszázad alatt csak időnként, kisebb-nagyobb szünetekkel került napirendre?

- Abból kiindulva, hogy a határon átnyúló közlekedésfejlesztéshez erős, mindkét ország politikai akaratára és elérhető finanszírozási forrásra van szükség, nem meglepő, hogy ez a téma, úgy mond, sok esetben „mellékvágányra” került. A történelem során tapasztaltuk, hogy az adott határ menti régió sokáig kevésbé fontos, a fejlesztések szempontjából perifériás térségnek számított (bizonyos értelemben és mértékben sajnos még ma is), a stratégiai beruházások elsősorban az országok belsejében, nagyvárosokhoz köthetően valósultak meg. Amikor előtérbe került az Ipoly-völgyi vasút újraindításának kérdése, szinte kivétel nélkül helyi/térségi alulról jövő kezdeményezésekről beszélhetünk, amit elszánt, tenni akaró emberek alkottak. Az évek során, ha nem sikerült érdemi előrelépést elérni, általában az elszántság kifakult, az egyes elhivatott szereplők lecserélődtek, másfelé sodorta őket az élet. A folytonosság hiányából fakadóan

újabb évekre volt szükség, hogy olyan csapat jöjjön létre, amely új lendületet adhat a témának. Személy szerint az Ipoly-völgyi vasút kérdésével 2004 óta foglalkozom. Ez idő alatt többször kerülünk olyan helyzetbe, ahol mind a magyar, mind pedig a szlovák felelős minisztériumok nyitottak voltak a megvalósításra. Sajnos időközben nagyban változott a térség gazdasági szerepe. A csökkenő és elöregedő lakosság, a fiatalok elvándorlása nem hozza közelebb a térséget egy jelentős vasúti beruházás megvalósulásának lehetőségéhez. Jelenleg formálódik egy új csapat, akik az Ipoly-völgyi vasút kérdését szélesebb kontextusba helyezve kívánják támogatni.

- Jelenleg mi a helyzet ezen a téren? Mi az akadálya egyáltalán, például a Losonc–Balassagyarmat közötti vasúti forgalom beindításának? Netán a vasúti pálya alkalmatlansága?

- A vasúti forgalom beindításának fontos tényezői közé tartozik többek közt a vasúti pálya állapota, ebből kifolyólag a menetidő hossza, a szükséges beruházások mértéke és a potenciális kihasználtság költséghatékonysága is. Ahogy arra az előző kérdésnél is rámutattam, megfelelő érdeklődés, utasszám nélkül nehezen elképzelhető egy gazdaságilag is fenntartható vasúti személyszállítás beindítása. A vasúti pályák felújításánál előnyt élveznek azok a szakaszok, ahol a kötött-pályás közlekedést napi szinten nagy tömegek veszik igénybe.

- Tudomásom szerint már régebben elkészült az Ipoly-völgyi vasút fejlesztésének megvalósíthatósági tanulmánya, és már csak a forrást kellene mellérendelni. Ezt hogyan látod?

- Abból kiindulva, hogy az Ipoly-völgyi vasút működtetésének lehetőségeit vizsgáló tanulmány a fejlesztési ügynökség és a Neogradiens Régió Egyesület megrendelésére még 2009–2010-ben készült, az abban vizsgált adatok az akkori viszonyokra adtak választ és megoldási lehetőséget. Bár egy nagyon részletes, nem csak a Drégelypalánknál hiányzó vasúti pálya újjáépítését, hanem a foglalkoztatási módosításokat és a gazdasági fenntarthatóságot is szem előtt tartó magas színvonalú szakmai anyagról van szó, bizonyos adatok, költségbecslések mára már aktualitásukat veszítették. Ezek felülbírlata elengedhetetlen ahhoz, hogy a jelenlegi kihívásokra optimális megoldást jelenthessen.

Tudomásom szerint pár évvel ezelőtt Magyarországon készült egy igényfelmérés, ami sajnos arra utal, hogy a térségben nincs annyi potenciális utas, aki a vasúti közlekedést szeretné napi szinten használni.

- Évek óta téma, hogy helyre kellene állítani Drégelypalánk és Ipolyság között a vasúti összeköttetést a hiányzó 6,3 km-es szakaszon. Milyen célt szolgálna, ha elkészülne?

- A Drégelypalánk-Ipolyság közötti vasúti összeköttetés visszaállítása a Losonc-Ipolyság szakaszon a térség, az Ipoly-völgy vasúti pályán történő csatlakoztatását biztosítaná. Ezáltal az adott határ menti régió egy jelentősebb vasúti kapcsolat része lenne. Ugyanakkor ebben az esetben sem hagyhatjuk figyelmen kívül a meglévő vasúti pálya nem igazán megfelelő állapotát. Abból kiindulva, hogy a vasúti közlekedés – összehasonlítva a közúti forgalommal – jelentős környezetvédelmi hatással bír, alternatívát jelenthetne elsősorban az áruszállítás terén. Az erre irányuló igényt sajnos jelenleg nem ismerjük. Oly hosszú ideje hiányzik az adott szakaszon a vasúti közlekedés, hogy a térségi gazdasági szereplők igazodtak az elérhető fuvarozási lehetőségekhez, kialakított rendszert, kapcsolati hálótval rendelkeznek, és a vasúti szállításra való áttérés új

megközelítést és jelentős újrászervezést igényelne.

- Mi az, ami nem kérdeztem, de fontosnak tartod elmondani?

- A térségben a közelmúltban 4 új Ipoly-híd épült, amit 10-13 éves előkészítő munkát igényelt. Ezzel összehasonlítva a vasúti beruházások sokkal bonyolultabbak, költségesebbek. Ezen felül a jelenlegi turbulens gazdasági és társadalmi változások sok bizonytalanságot hoznak, amik nem igazán támogatnak nagyszabású, csak hosszú távon megterülő beruházásokat. Véleményem szerint ezt az időszakot elsősorban arra kellene szentelni, hogy együtt gondolkodva előkészítsük a térséget, és hogy megfelelő igényt teremtsünk a vasúti közlekedési lehetőségek kihasználására.

Sajnos az a tapasztalatom, hogy a térségben egyre csökken a valós együttműködésre való hajlam, az egyes fejlesztési szereplők nehezen találják meg egymáshoz az utat. Az önkormányzatok sok esetben finanszírozási gondokkal küzdenek, és elsősorban a saját településük fejlesztésére kell hogy koncentráljanak. A támogatási források megszerzése érdekében a kooperációt a verseny váltotta fel. Annak ellenére, hogy a helyi és megyei önkormányzatok szerepe a területfejlesztés terén felértékelődött, az előbb felvázolt okokból a közös vagy határon átnyúló elképzelések a lokális fejlesztésekkel szemben háttérbe szorultak. Egy térség előrejutása az ott élők feladata és felelőssége, ami a megfelelő szakmai háttér megléte, a területfejlesztési szempontok figyelembevétele nélkül nehezen elképzelhető. Az utóbbi időben a fejlesztési szakértők szerepe megváltozni látszik, ahol mediátorként, több szempontot és nézőpontot összehozva segíthetik és szervezhetik az együttműködést.

Bodzsár Gyula

Fotó: Lőrincz Mária archívumából

Falunap Nemzetközi testvértalálkozó jegyében

Túlzás nélkül állítható, hogy Szlovákgyarmaton minden évben hatalmas érdeklődés kíséri a falunapi rendezvény kulturális programját. Így volt ez idén is, június utolsó szombatján a Nemzetközi testvértalálkozó jegyében megtartott rendezvényen is. A főtéren felállított impozáns színpadon Árvay

Denisa polgármester asszony köszöntötte a közönséget, majd a testvértelepülések polgármesterei üdvözölték a szlovákgyarmati embereket, nagyra értékelve az immár hagyományossá vált nemzetközi testvértalálkozó jelentőségét.

A köszöntőbeszéd elhangzása után kezdetét vette a zenés kulturális műsor. Elsőként a népszerű Sláger Tibó előadó lépett színpadra, aki saját televíziós műsort vezet Zenebona címmel a TV2 Zenebarátok csatornáján. Őt követően ismert szlovák zenekarok vették birtokukba a világot jelentő deszkákat. A Sabinovi járásban található 2000 lélekszámú Kamenicából érkezett Galaxis együttes Žbirka revival című műsorában Miroslav Žbirka legnépszerűbb dalait szólaltatta meg. Fokozta az egyre nagyobb létszámban összegyűlt közönség jó hangulatát a Heľenine oči együttes koncertje. Ezzel még nem ért véget a koncertek sora, hiszen hátra volt még a Peter Bič Projekt zenekar bemutatkozása. A helyi rendezők úgy saccolták, hogy mintegy 2500 ember előtt zajlott a zenei együttesek fellépése.

Éjfél körül járt már az idő, amikor a Sárvárról érkezett Horváth Csuta Tamás lakodalmas dalainak tapsolhatott a közönség. Ezzel azonban még nem fejeződött be műsor, hiszen remek hangulatot teremtett a nézőtéren az Expres rádióval a Twenty Five Expres Party.

A Nemzetközi testvértalálkozó krónikájához tartozik, hogy az Európai Unió és Besztercebánya megye anyagi támogatásával valósult meg.

Fotók: a szerző felvételei

-bgy-

A társadalom és a köztársasági elnök elismerése az egészségügyi nővéreknek, akik megváltoztatják a világot: a Fehér Szív kitüntettje járásunkban

2025-ben ismét sor került a Fehér Szív kitüntetés ünnepélyes átadására, amely az egészségügyi nővérek iránti elismerést, tiszteletet és köszönetet jelképezi a társadalom szolgálatában végzett mindennapi önzetlen munkájukért. A Fehér Szív 2025 kitüntetést a Szlovákiai Nővérek és Szülésszasszisztensek Kamarája ítéli oda 29 különleges egészségügyi nővérnek és szülésszasszisztensnek egész Szlovákiából, akik között ott volt a leszenyei Koncz Eszter is. Ezen különleges alkalomból megtisztelte a kitüntetetteket a Szlovák Köztársaság elnöke is, aki az elnöki palotában fogadta őket.

Napjaink láthatatlan hősei

A Fehér Szív kitüntetés, amelyet minden évben a Szlovákiai Nővérek és Szülésszasszisztensek Kamarája ítél oda egy ünnepi gálaest keretében, több mint egy jelképes gesztus. Ez a hála kifejezése a fáradhatatlan munkáért, az emberi hozzáállásért és a szakszerűségért, amit a nővérek naponta végeznek a kórházakban, rendelőkben, szociális otthonokban vagy a terepen történő gondozás során. 2025-ben Szlovákia különböző régióiból díjaztak nővéreket, akik munkája hosszú idő óta meghaladja foglalkozásuk megszokott kereteit – az egészségügyi rendszer támaszáivá, együttérző hangjává és lelkiismeretévé váltak.

Május 16-án 28 kolléganőjével együtt vette át a Fehér Szív 2025 kitüntetést Koncz Eszter is Leszenyéről, aki a Nagykürtösi Általános Kórház és Rendelőintézetben dolgozik 43 éve. Ebből 14 évig – az egészségügyi nővéri munkája mellett – vezetője volt a Szlovákiai Nővérek és Szülésszasszisztensek Regionális Kamarájának, és biztosította a nővérek folyamatos képzését a járásban.

A nagykürtösi kórházba 1982-ben került a Losonci Egészségügyi Szakközépiskola eredményes befejezése után. Az első években az újszülött- és gyermekosztályon dolgozott, később pedig a belgyógyászatban. 1989–1990 között a kórházhoz tartozó gyermekrendelőben tevékenykedett, 1990-től a sebészeti osztályon és a sebészeti intenzív osztályon, 2014-től pedig a baleseti sebészeten dolgozik.

A nővérszakszervezetek létrejötte óta a járási szervezetben tevékenykedik. 1990-ben az Egészségügyi Dolgozók Uniója tanácsának, 1992-től a Szlovákiai Nővérek és Szülésszasszisztensek Kamarájának tagja. 2008–2022 között vezetője a Szlovákiai Nővérek és Szülésszasszisztensek Regionális Kamarájának Nagykürtösön. A regionális kamara élén szervezőként vagy társszervezőként több továbbképzést, valamint az Ápolók Nemzetközi Napja rendezvényt is megszervezte a régióban.

A sokéves, egészségügyben végzett szolgálatért és a regionális kamara fenntartása érdekében kifejtett munkájáért Koncz

Eszter a „Nővér a gyakorlatban” kategóriában vette át az elismerést.

Fogadás az elnöki palotában

A díjazott nővéreket és szülésszasszisztenseket megtisztelte Peter Pellegrini köztársasági elnök is, aki 2025. július 8-án fogadta őket az elnöki palotában. Beszédében kiemelte a nővérek pótolhatatlan feladatát az egészségügyi gondoskodás rendszerében, és szerinte a társadalom sokkal tartozik nekik. „Ezért nekünk is fel kell tennünk a kérdéseket, mi hogyan tudnánk jobban Önökről gondoskodni, mit tehetünk Önökért, mit tehetünk munkakörülményeik és anyagi megbecsülésük javítása érdekében, és szintén, hogy hogyan lehet biztosítani azt, hogy elegendő legyenek” – állapította meg a köztársasági elnök. Beszédében értékelte nemcsak szakmai felkészültségüket, hanem leginkább az erkölcsi erőt, az empátiát, a képességet, hogy életük legnehezebb pillanataiban is kísérik az embereket.

Az államfő egyúttal felhívott arra, hogy szünjön meg a szlovák egészségügy állandó bírálása. „Kritizáljuk a konkrét hiányosságokat, de legyünk büszkéek arra, hogy mire képesek Önök azon feltételek mellett, amelyekben dolgoznak. És emeljük ki őket, mert bárcsak más országokban is, még a civilizáltabbakban és fejlettebbekben is, a betegek olyan kiváló egészségügyi ellátást kapnának ingyenesen, amelyet kapnak a Szlovák Köztársaságban” – mondta Peter Pellegrini köztársasági elnök.

A Fehér Szív küldetése

A Fehér Szív kitüntetés emlékeztet arra, hogy a nővéri munka nemcsak a tudásról, a készségekről szól, hanem elsősorban a szívről. Ez egy szolgálat, amit a társadalomnak nemcsak évente egyszer, hanem minden egyes nap értékelnie kell. A nővérek nem egyszer az első és az utolsó személyek, akikkel a páciens találkozik. Csendben viselik munkájuk fizikai, lelki és érzelmi terheit. A Fehér Szív emlékeztet arra, hogy áldozatkészségük megérdemli a társadalmi elismerést.

Koncz Erik

1. kép: A Fehér Szív 2025 díjak átadása az ünnepi gálaesten (középen Koncz Eszter)

2. kép: Koncz Eszter (balra) Pellegrini köztársasági elnökkel és egy másik kitüntetett kolléganőjével

Élményekben gazdag tanévet zárt a csábi alapiskola

A 2024/2025-ös tanév a csábi alapiskolában már az első napokban emlékeztetéssé vált: augusztus utolsó napjaiban ünnepélyesen kinevezték Ing. Jaskó Deák Gyöngyit az intézmény igazgatónőjének, aki újabb öt évre kapott bizalmat az iskola vezetésére. Az őszi hónapokat nemcsak az új ismeretek, hanem színes közösségi programok is gazdagították: a tej világnapján például fehérbe öltözött diákok hoztak különböző tejtermékeket tízóira, hangsúlyozva az egészséges életmód fontosságát.

Szeptember végén minden osztály egy-egy országot mutatott be kreatív projekt formájában a nyelvek európai napja keretében – a tornaterem így egy délelőtti látványos világkiállitássá változott. Világot is láttak a kilencedikes diákok, amikor a Csemadok járási választmánya meghívására részt vehettek a Nagyaink nyomában című tanulmányi kiránduláson.

Október kiemelkedő eseménye volt a Rákóczi Szövetség beiratkozási ösztöndíjainak ünnepélyes átadása, a mindenki által ismert Gloria Victis emlékünnepe Budapesten, valamint a Fehér ceruza jótékonyági akció, melyben az iskola a vakok és gyengénlátók támogatását segítette. A tanárok közösségi érzékenységét mutatta a pedagógussztrájkhoz való fekete ruhás csatlakozásuk, illetve az a tény is, hogy novemberben bekapcsolódtak a nemzetközi „Dobolunk, hogy a

gyerekek jobban hallhatók legyenek” akcióba.

A tanév egyik legvidámabb napja kétségtelenül a novemberi D-nap volt, ahol az elsősök avatása, játékos állomások és versenyek, lampionos felvonulás és diákbuli is várta a résztvevőket. A napközi év vége felé színházi élménnyel gazdagodtak a felsősök Zólyomban, ahol az Iskola az élet alapja című vígjáték nem-

mat. A balassagyarmati Szent Imre Katolikus Iskola tanulóival közösen töltött nap pedig újabb barátságokat és élményeket hozott. A tavaszi, áprilisban megvalósult tanulmányi kirándulások – Esztergomtól Ógyallán át a lukanényei víztározóig – sok élményt kínáltak: tudással, környezettudatossággal és felfedezéssel gazdagítva a tanulókat.

A tanév végéhez közeledve a másodikosok úszótanfolyamon vettek részt, és számos tanuló ért el szép sikereket különböző megmérettetéseken, például a Tompa Mihály-szavalóversenyen és a Palócföldi Csalogány énekversenyen. A Föld napja alkalmából facsemetéket gondoztunk, a folyosók cserepes virágait ültettük át. Megvalósult az iskolai gyermeknap is, valamint a már hagyománnyá vált Összetartozás és Béke Tüze, amely nagyszabású rendezvény keretében adott lehetőséget a diákoknak, hogy oroszlan-részt vállaljanak magyar identitásunk hangsúlyozásában.

És elérkezett a ballagás: kilencedikesünk év végi gondolatai jól tükrözték, mi mindent adott nekik ez a tíz hónap – közösséget, odafigyelést, nyitottságot, kitartást. Egyszóval: örök emlékeket és jó tudást, amelyet – reméljük – ipolysági szondysként kamatoztatni is fognak.

Mindezen sorok természetesen nem elegek ahhoz, hogy az épp elmúlt tanévet teljes részletességgel ismertessük: számtalan műsorral is készültünk az idők napja, a Mikulás, a karácsony és a családi nap alkalmából, melyek sok-sok igényességet és gyakorlást követeltek meg diáktól és tanártól egyaránt.

csak megneveztette, de el is gondolkodtatta a nézőket. Mindemellett az alsósok a balassagyarmati mozit látogatták meg.

Nagy siker volt a januári sítanfolyam, de a februári álarcosbál is, ahol Elvis Presleyletől a technobékaig sokféle kreatív jelmez vonult fel. Márciusban az 1848/49-es forradalomra emlékeztünk: megható műsor és egy új Petőfi-szobor felavatása tette emlékeztetéssé az alkal-

Egy év tanulás, élmény, fejlődés – mindez közösségben. Így tettünk a tanév végi kirándulásunkon is, ahol a budapesti Sziklakórház Atombunker jóvoltából a múlt kevésbé ismert fejezeteivel is megismerkedtünk. A csábi magyar iskola (mert ez több egy tagozattól!) ismét megmutatta: a legnagyobb dolgok is kis közösségekből nőnek ki – ha együtt dobban a szív.

-mf-

Ifjú muzsikások hazai és nemzetközi versenyek tükrében

Mint minden tanévben, így a 2024/25-ösben is örömmel indította útjára legtehetségesebb növendékeit az Ipolybalogi Művészeti Alapiskola a hazai és nemzetközi versenyek mezején.

Igen fontos időnként megmérettetni az arra érdemes tanítványokat, hogy az adott korosztály színvonalát intézményenként is fel tudják mérni a pedagógusok, és sok-sok élménnyel gazdagodjanak a növendékek, nyitottak legyenek kortársaik játékára, muzsikálására és örömeiket leljék abban, hogy a felkészülés és a versenyekig vezető – néha igen göröngyös – út milyen csodákat tud szülni.

Kiemelném elsősorban az iskola házi-versenyét, az évek óta megrendezésre kerülő **ITEFESZT**-et, azaz az **Ifjú Tehetségek Fesztiválját**, amelyen minden versenyzőnek kötelező legalább egy magyar vonatkozású művet előadnia egy másik, karakterben és stílusban eltérő zeneművel együtt. Ez Híves István igazgató úr kezdeményezéséből kiforrott verseny, minden évben várják és készülnek rá a tanárok, diákok.

Idén tavasszal a sok-sok ezüst és arany sávós versenyző közül Zát'ko Olivér (zongora) volt a legkiemelkedőbb, a Kiemelt Nívódíjat egyöntetűen neki szavazta meg az iskola tanáraiból álló szakmai zsűri, Rédlí János tanár úr elnökségével.

A házi versenyen több mint 20 versenyző indult ének, hegedű, gitár, zongora és szintetizátor hangszereken.

Testvériskolánk, a balassagyarmati **Rózsavölgyi Márk AMI** ebben a tan-

évben is több versenyt rendezett, amelyen iskolánk növendékei szép eredményeket értek el.

Februárban az **I. Regionális Gitártalálkozó**n Villant Dávid tanár úr növendékei remekeltek, kategóriájukban Martin Igor Dicséretben, Hústyava Dániel és Szabó Bálint Nívódíjban, Barján Gábor pedig Kiemelt Nívódíjban részesültek. Szenográdi Noémi növendéke, Balga Alex szintén Nívódíjban részesült.

Szintén a Rózsavölgyiben rendezték meg a **Keönch Boldizsár Énekversenyt**, ahol két növendékünk, György Antónia és Nagy Ráhel képviselte előadásával iskolánkat, mindketten Dicséretben részesültek. Felkészítőtanárunk Zát'ko Veronika, korrepetitoruk Baráz Ádám.

A **II. Rideg Aranka Zongorás-találkozó**n is kiemelkedő eredmények születtek.

Majd 60 versenyző mérte össze tudását 5 korcsoportban. Itt a legkiemelkedőbbnek Hústyava Alexandra bizonyult (felkészítőtanára: Baráz Ádám), hiszen kategóriájában Kiemelt Nívódíjat érdemelt ki a szakmai zsűritől, melyben egykori Rideg Aranka-növendékek foglaltak helyet.

Helytállóan szerepelt még Bodzár Stephanie, Zát'ko Olivér, Očko Ryan és Hancko Péter.

A szlovák versenyek többségén is meglehetősen jó eredmények születtek. **Füleken** rendezték a **PMU (Fiatal tehetségek pódiuma)** klasszikus hangszerek kamaraversenyét, amelyen Villant Dávid növendékei értek el szép eredményeket.

A tanár úr által felkészített mindkét gitárduo arany sávós lett, így Szabó Bálint és Barján Gábor, valamint Martin Igor és Hústyava Dániel is ezzel az helyezéssel büszkélkedhetnek.

Rimaszombatban került megrendezésre a PMU zongora négykezes versenye, amelyen Weiner Leó és C. M. von Weber egy-egy művét játszotta a Bodzár Stephanie–Hústyava Alexandra páros. A zsűri egyöntetűen arany sávot szavazott meg a lányoknak a kiváló, átélő és muzikális előadásukért. Felkészítő tanárunk: Baráz Ádám.

Mindkét verseny győzteseit beválogatták a Tornalján megrendezett **PMU győztesek gálájára**, ahol egy-egy, a versenyen elhangzó művel kellett szerepeljenek a nagyközönség előtt.

Iskolánk többi növendéke is minden esztendőben bemutathatja tudását az évi két kötelező hangversenyen, amely Ipolybalogon és minden kihelyezett tagozaton karácsony tájkéán és év végén kerül megrendezésre, illetve több testvériskola meghívásának eleget téve, valamint egyéb ünnepeken, rendezvényeken.

Ezek közül kiemelném az úgynevezett **Nevelőkoncerteket**, amelyek azt a célt szolgálják, hogy minél több új diákot „csábítsunk” el a zene bűvös erejével, és csalogassunk be a zeneiskolába, a hangszerek birodalmába. Erre idén nyár elején is sor került, több száz gyermeket és sok-sok pedagógust megszólítva a régióban.

Ezek az eredmények is azt mutatják, ha a gyerekek a tehetségük és adottságuk mellett szorgalmasak, és meghozzák a kellő áldozatot, a saját és mások örömeire történő muzsikáláson kívül szakmai elismerésben és megannyi élményben részesülhetnek egy-egy ilyen versenyen, találkozón és persze az oda vezető úton. Soha nem hagyható ki, így most sem, hogy a támogató szülők segítsége is mérvadó, hiszen a partnerség tanár-diák és szülő között elengedhetetlen.

Végül egy örökérvényű idézetet szeretnék megosztani az olvasóval, számomra az egyik legnagyobbnak tartott zeneszerzőtől, Franz Schuberttől.

„A zene a szeretet nyelve, amely az univerzumban mindenkit összekapcsol.”

Figgyék el nekem, így van!

Baráz Ádám zeneszerző,
zongoraművész, zenepedagógus

Szívből szóló hagyomány – tízéves lett a csábi SzederFeszt

Csáb június utolsó előtti hétvégéjén ismét élettel telt meg: immár tizedik éve rendezik meg a SzederFesztet, a község legismertebb kulturális eseményét és zenei fesztiválját. A jubileumi évforduló méltó ünneplést kapott – zenében, közösségekben és emlékezésben gazdag hétvégét élhettek át mindazok, akik Szent Iván havában ellátogattak a palóc hagyományok egyik őrzőhelyére.

Ez több mint fesztivál: közösségi ünnep! Mindennek névadója, Szeder Fábián, a palócság kiemelkedő kutatója, etnográfus, pap és tudós, akinek munkássága máig meghatározó identitásteremtő erő a régióban. Az ő szellemi öröksége köré szerveződött meg idén is az esemény. Bár a pandémia megtörte a folytonosságot (2020-ban és 2021-ben nem került megrendezésre), a szervezők idén ismét minden energiát mozgósítottak, hogy a hétvégén méltó módon ünnepelhessék a tizedik évfordulót.

Színpadon láthattuk a múlt, jelen és jövő dallamait. A kulturális programok gerincét a zenés-táncos produkciók adták, ahol a hagyományörzés és az önfeledt szórakozás remek egyensúlyt alkotott.

A fellépők hosszú sorát a csábiak nyitották: közreműködtek az óvodások, a helyi alapiskola szlovák és magyar tagozatának tanulói, de az Ipolybalogi Művészeti Alapiskola csábi növendékeiből alakult együttes is. Szintén jelen volt a hölgyekből, lányokból és asszonyokból álló Lukanényei Liliomok amatőr néptáncsoport, amely műsorával szórakoztatott, vidámbabbá, pörgősebbé tette a délutánt, ezzel is fokozva a hangulatot a helyi fiatalok alkotta The Glory együttes koncertje előtt.

Nem kisebb ováció fogadta a fiúkat sem, akik lendületes játékuikkal megadták az igazi alaphangulatot a szabadtéri színpad köré gyűlt közönségnek. A formáció elsősorban rock klasszikusokat dolgoz fel, de saját szerzemények is készülnek folyamatosan. Egyik daluk premierje épp a SzederFesztten volt.

A koncertek sorát a balassagyarmati Latte Maffiato folytatta. A 2012-ben alapított szalonjazz zenekar régi francia, olasz és magyar dalokkal, valamint swing, bossa-nova és sanzon stílusú zenéssel lépett immáron másodszor a csábi szabadtéri színpadra. Az együttes énekesét, Emberné Rédei Renátát a Megafon rádió bemondójaként is felismerhettük.

Következhetett a várva várt Demjén-emlékzenekar, a Szerelmonvat. Nem volt olyan, aki ne ismerte és szerette

volna legalább 4-5 dalát. A szombat este egyik nyilvánvaló fénypontja volt a banda koncertje, a tagok szerint elképesztő élménnyel gazdagodtak Csábon: nem hiába, Demjén Ferenc élete és zenéje bele van kódolva a magyar DNS-be.

A fellépők között – utolsóként – ott volt a legendás Senzus együttes, amely több mint negyven éve működik. Ez a formáció a népzene, a népszerű slágerek és az örökzöld dallamok mestere. Koncertjük – ahol a tánczene és a klasszikus slágerek is helyet kaptak – méltán aratott óriási sikert, joggal válva így a vasárnap hajnalba átnyúló szórakozás egyik sarokpontjává. A bulizás azonban itt nem állt meg, hiszen a magyarországi DJ Triplekay vette át a feladatot, hogy még pár óra erejéig szórakoztassa a közönséget.

Jókedv és önfeledt szórakozás: talán így is jellemezhetnénk az egy évtizede útjára induló SzederFesztet. A zenei kínálat mellett kézműves foglalkozások, rengetegféle étel és ital, továbbá a gyermekprogramok „csúcsának” is tartott SzederÉlménypark is gazdagította az eseményt. A szervezők, mint általában, így 2025-ben is gondoskodtak róla, hogy minden korosztály megtalálja a magának való élményt. Ebben is rejlik a különlegessége.

A hétvégi programsorozat ünnepélyes szentmisével és koszorúzással ért véget

Szeder Fábián mellszobránál, az alapiskola melletti parkban, ahol a falu polgármestere, Tóth Henrik, meghatározó záróbeszédben emlékezett a kezdeményezés születésére, múltjára és jövőjére. Hangsúlyozta: „Ez a fesztivál az elmúlt évek során valóban több lett, mint egy esemény: élő közösségi hagyománnyá vált. Egy olyan ünneppé, amely összehozza a falu lakóit és az ide érkező vendégeket, amely emléket állít, ugyanakkor jövőt is épít.”

A záróbeszéd után többek közt Csáb község, a helyi Csemadok-alapszervezet, az egyházközség és az alapiskola képviselői, valamint Czelenk Ferenc doktor úr (a Magyarok Világszövetsége nevében) a Szeder Kórus közreműködése mellett koszorúzással és főhajtással emlékezett meg a 241 éve született palóckutatóról.

Bátran kijelenthető, hogy egyaránt otthonra talál benne a múltat tisztelő idősebb generáció és a jövőbe tekintő fiatalság. A SzederFeszt nemcsak emlékezik, hanem teremt: összeköt, közösséget kovácsol és értéket ad át – méltó módon ápolva Szeder Fábián örökségét annak szülőfalujában, Csábon.

A fesztivál története tehát folytatódik a Palócföld szívében, ahol a dallamok és a közösségi összefogás együtt szólnak tovább. Jövőre újra találkozunk!

Miskei Ferenc

Jubilált a Mézfesztivál

Folytatás az 1. oldalról

Mikor és milyen céllal indult útjára a Mézfesztivál? Ne tűnjék szerénytelenségnek, ha elmondom, hogy e sorok írójának nevéhez fűződik a rendezvény ötlete.

Inámban, útra indító falumban annak idején azzal a javaslat-tal kerestem meg a helyi önkormányzatot, hogy Sötér Kálmán halálának 85. évfordulóján, 2000-ben, a kiváló méhészt életművének, illetve a méhészet és a méhészeti termékek népszerűsítése érdekében rendezzenek hagyományörzés céljával mézfesztivált, mézkirálynő-választással egybekötve. A falu akkori polgármestere, Nagy József örömmel fogadta ötletemet, és az önkormányzat jóváhagyásával és támogatásával 2000. szeptember 1-jén került sor az első Mézfesztivál megrendezésére. A rendezvény egyúttal jó alkalmat kínált a község háza falán elhelyezett Sötér Kálmán-emléktábla leleplezésére is az alábbi szöveggel: „Falunkban tevékenykedett, és országos híré méhésztelepet létesített a közismert méhészeti szakíró Sötér Kálmán 1834–1915. Állította Inám önkormányzata 2000. 9. 1.”

Hosszú évekig segédkeztem az egyre népszerűbbé váló rendezvény előkészítésében, szervezésében, és több mint 20 évig vezettem a Mézfesztivál műsorát. Az idei Mézfesztiválon az a megtiszteltetés ért, hogy Inám Község Önkormányzata Köszönő Oklevelében részesített – és rajtam kívül Nagy József korábbi polgármestert is – a Mézfesztivál megalapításáért a jubileumi, 25. Mézfesztivál alkalmából. Az elismerő oklevelet köszönettel Régi Zsolt polgármester kezéből vehettem át.

Visszatérve a rendezvény krónikájához, Régi Zsolt polgármester rövid megnyitó beszéde után került sor Sötér Kálmán emléktáblájának megkoszorúzására. Ezt követően a kultúrházban „A 20 éves európai uniós tagság előnyei és hátrányai” címmel vitafórum volt programon.

Ezután a szabadtéri színpadon egymást váltották a változatos és színvonalas műsorszámok. Hagyományosan a helyi óvodások léptek először a világot jelentő deszkákra. A továbbiakban bemutatkozott a cserháthalápi Cserbóka éneklőcsoport, az ipolyvecei férfikórus, a diósjenői énekkar, Korpás

Éva és zenekara, Bodzsár Gyula humorológus, a Húros Banda Ipolyságról, a 100 tagú cigányzenekar. A rock és a musical kedvelői Kovács Koppány, Derzsi György és Csordás Ákos fellépésének tapsolhattak, az est fénypontjának pedig a Parno Graszt együttes koncertje számított. Az utcabálon Krisz B lemezlovas szolgáltatta a zenét.

A 25. Mézfesztiválra meghirdetett mézessütemény-versenyre, tűlzás nélkül állítható, hogy minden eddiginél több mézes finomság érkezett. A szakmai zsűrinek – Nagy Zsófia zsűrielnök, gasztronómiai szakértő, Auguszt József cukrászmester, Schweickhardt György cukrászmester (mindketten

Budapestről), Frankó Viktória, Balassagyarmat város önkormányzatának képviselője – 30-féle sütemény közül kellett kiválasztania a legfinobbakat. A verseny végeredménye: 1. Dobos Szilvia (Ipolynyék), 2. Hrubík Réka (Inám) 3. Szűcs Mária (Ipolynyék). Különdíjban részesült az inámi óvodások csapata és az ipolynyéki Molnár Zsuzsa.

A rendezvény műsorvezetője immár második alkalommal is Majer-Illés Ivett volt.

A fesztivál programjából nem hiányoztak a színes gyermekprogramok és, természetesen, az értékesebbnél értékesebb tomboladíjak sem.

A rendezvény az Interreg, a KultMinor és Besztercebánya megye anyagi támogatásával valósult meg.

Bodzsár Gyula, Fotók: Inám község archívumából

Az Európai Unió
társfinanszírozásával

Spolufinancovaný
Európskou úniou

A 25. Mézfesztivált az Interreg Magyarország-Szlovákia Program Kisprojekt Alapja támogatta.

Inám község még 2024-ben a Via Carpatia Korlátolt Felelősségű Európai Területi Együttműködési Csoporthoz a HUSK/SPF/2401 felhívás keretében benyújtott pályázata minden feltételt teljesített, és a Kisprojekt Alap Monitoring Bizottságának végső döntés után nyertes lett.

A Magyarországi Cserháthaláp Község Önkormányzatával és Diósjenő Község Önkormányzatával együttműködve a kisprojekt megvalósítását követően is folytatni fogják együttműködésüket.

A fesztivál megszervezésének fontossága a határ menti térségből származó polgárok találkozója, tapasztalatcsere, egymással való megismerkedés és mindkét nemzet változatos, gazdag kultúrájának megismerése.

A Mézfesztivál keretében Cserháthaláp Község Önkormányzata és Inám Község Önkormányzata Együttműködési nyilatkozatot fogadott el. Az együttműködési okirat aláírásával a két fél egymás iránti tiszteletét, barátságát, szakmai hagyományokon alapuló összetartozását kívánják megerősíteni és okiratban rögzíteni.

Az okiratot Szabó István, Cserháthaláp község polgármestere és Régi Zsolt, Inám község polgármestere látta el kézjeggyel.

(-)

Nyárnyitó a tájbáznál - képriport

(Folytatás az első oldalról)

Bizakodva a reményteli jövőben – ötödször is fellobbant az Összetartozás Tüze Csábon

Május utolsó szombatján különleges hangulat lengte be a csábi Meggy-patak partját, ahol ötödször lobbant fel az Összetartozás és Béke Tüze a trianoni békediktátum aláírásának 105. évfordulója alkalmából. Az eseményt a Csemadok Csábi Alapszervezete, Csáb Község és a helyi alapiskola közösen szervezte meg a nemzeti emlékezés és a közösségi összetartozás jegyében.

A megemlékezés nyitóbeszédét Zařko Ervin, helyi Csemadok-elnök tartotta. Szavaiban hangsúlyozta: bár Trianon fájdalmas pont a magyar történelemben, a nemzet lelke nem tört meg, sőt, él, emlékezik, és továbbadja örökségét.

Az ünnepi láng fellobbanását a Csík zenekar újragondolt dala, a „Hazám, hazám” kísérte, amely különleges keretet adott a tűz szimbolikus meggyújtásának. Ezután a rövid, de érzelmekkel teli megemlékezés részeként felcsendült az Ismerős Arcok „Nélküled” című szerzeménye, amelyet a jelenlévők

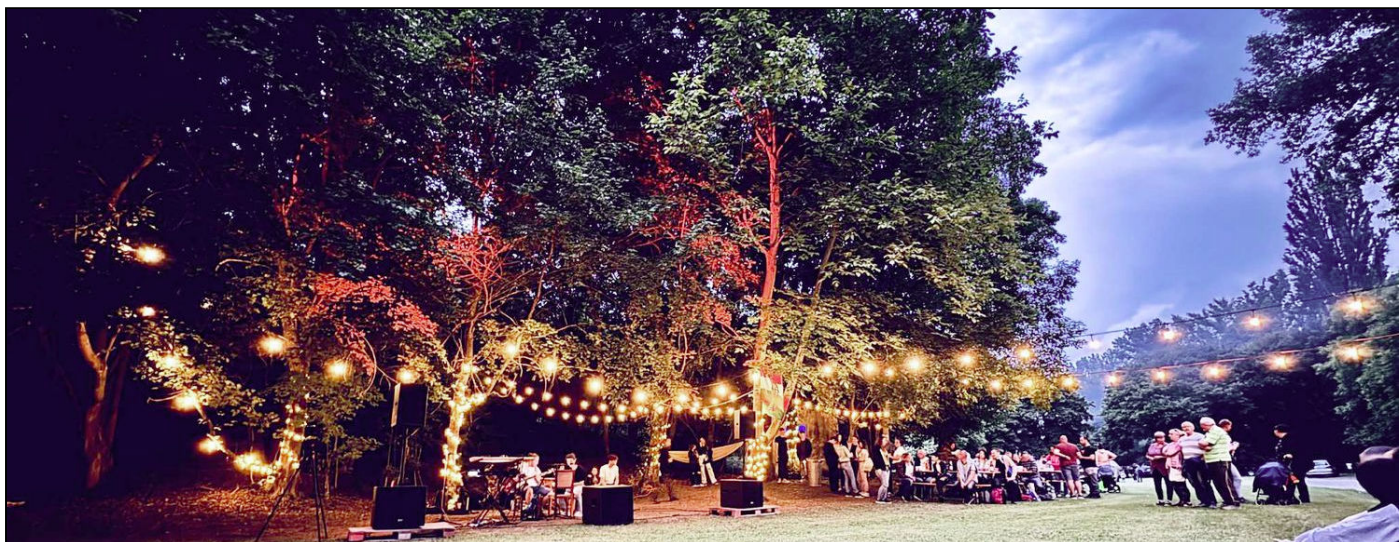
kézen fogva, közösen énekeltek el, miközben körbe táncolták a fellobogó tüzet. A meghitt pillanatokat nemzeti imánk, a Himnusz zárta, amelyet mindenki ünnepélyesen, egy szívvel-lélekkel énekelt el, méltó lezárásaként a megemlékezésnek.

Az este azonban nem csupán gyász, hanem remény és hála is volt. Mint a szervezők hangsúlyozták: „Annak ellenére, hogy Trianon fájdalmas seb a magyar nemzettestben, mi Csábon igyekszünk mindebből jókedvet csiszolni – mert ünnepelni való az, hogy 105 év után is él és élni akar a magyar szó Csábon.”

A továbbiakban a csábi fiatalokból álló feltörekvő zenekar, a The Glory szórakoztatta a közönséget, majd Balga Tamás is rátermettségét bizonyította fellépésével. Igazi közösségépítés, valódi közösségi élmény volt.

A Meggy-patak partján lobogó tűz nemcsak a múlt emlékét, hanem a jövőbe vetett hitet is szimbolizálta. A csábiak ezzel az eseménnyel nem csak emlékeztek, hanem megerősítették önmagukat: élő magyar közösségként a Felvidéken.

-mf-

Mozi a Csillagok Alatt
szabadtéri filmvetítés Csábon

Fehér Klára:
CSAK EGY TELEFON

Az egykori
Csábi Színjátszócsoporthoz
nagy sikerű előadása

(digitalizált felvétel alapján)

2025. júl. 12.
19.30

Alapiskola és Óvoda Csáb
/a tornaterem mögött/

BECSÜLETKASSZA
AZAZ TETSZŐLEGES PÉNZÖSSZEG

FREE POPCORN BOR
KORLÁTOZOTT Mennyiségben

VOX JUVENTUM
CSEMADOK
CSÁB KÖZSÉG
AI ÉS ÓVODA

Nézd újra a csábi színjátszókat - Mozi a Csillagok Alatt

A Vox Iuventum, a Csemadok Csábi Alapszervezete és a társszervezők mindenkit nagy szeretettel várnak az idén már másodszor megvalósuló szabadtéri filmvetítésre Mozi a Csillagok Alatt címmel a csábi alapiskola mögötti területen (tornaterem mögött), 2025. július 12-én, szombaton este 19.30-tól.

Volt egyszer egy Csábi Színjátszócsoporthoz. A múltunkat nem szabad elfelejteni: meg kell őrizni az utókornak. Újra megnézhetjük Fehér Klára Csak egy telefon című vígjátékát, digitalizált változatban, az egykori színjátszók előadásában!

A szabadtéri mozis élményhez elengedhetetlen, hogy pokrócot vagy egyéb megfelelő és kényelmes ülőalkalmatosságot, valamint frissítőt hozzunk magunkkal. A vetítés előtt nyársalásra is lesz lehetőség. Popcorn és bort korlátozott mennyiségben a szervezők is biztosítanak.

A vetítés 21.00 órakor kezdődik. A film után pedig hangulatos zenék is szólnak majd a jó beszélgetésekhez.

Za'ko Ervin

Bemutatkoznak járásunk CSEMADOK-alapszervezetei

A Csemadok 75 éve - Óvár

Miután 1968-ban létrejött a Nagykürtösi járás, még abban az évben megalakult a Csemadok Nagykürtösi Járási Bizottsága, amely abban az időben 30 szervezet 1760 tagját tömörítette magába. Ezek közé tartozott a Csemadok Óvári Alapszervezete is.

A falut IV. Béla 1245. szeptember 9-én kelt oklevelében „Olowar“ alakban említik először, de valószínűleg régebbi alapítású. Ez az Isten háta mögötti falu eléggé el volt zárva a külvilágtól, hiszen csak 1963-ban indult meg az autóbussz-közlekedés.

Ami a helyi Csemadok-szervezet működését illeti, a kevesebbnél is kevesebb információt sikerült összegyűjteni múltbéli tevékenységéről. Első elnöke Tóth Antal volt, később Pulai László, majd Mester Erika irányította évekig szervezet működését. Évekkel ezelőtt nagy reményekkel alakult meg a szervezet mellett működő ifjúsági néptáncscsoport, viszont jóval hosszabb ideig képviselte a

szervezetet a Szivárvány énekkar.

Az utóbbi időben sajnos semmit sem hallat magáról ez az egykor szebb napokat is látott szervezet.

(-)

Szentmise Esterházy János boldoggá avatásért Kóváron

2025. június 11-én magyarországi zarándokokat fogadtunk templomunkban, ahol Máthé György érsekvadkerti esperes és Vagyóczky József nyugalmazott plébános Jozef Slavkovsky helyi plébánossal együtt mutatták be a szentmisét Esterházy János boldoggá avatásért. A szentmisén részt vettek a kóvári és a környező falvak hívei is, valamint nevezetes személyiségek – dr. Czelenk Ferenc, a balassagyarmati kórház sebészfőorvosa, dr. Limbacher Gábor muzeológus, néprajzkutató, Hrubík Béla, a járási Csemadok alelnöke, Jámbor László, Besztercebánya megye képviselője, Híves István zenepedagógus.

Esterházy János életét nemcsak a múltban, hanem a jelenben is értelmezhetjük. Az ő példája a remény, a kitartás, a hit és a szeretet példája. Boldoggá avatásával nemcsak a múltba tekintünk, hanem a jövőbe is. Reméljük, hogy Esterházy János példája inspirál majd minket arra, hogy hűségesen éljük az életünket, és hogy a keresztény értékeket megőrizzük. Boldoggá avatásáért hálát és örömet érzünk, és Isten segítségét kérjük, hogy Esterházy János példája örökké ébren tartsa a szívünkben a reményt, a hitet és a szeretetet.

Gróf Esterházy János életét már sokan ismerik, de sajnos még mindig nem elegendően ahhoz, hogy a neki járó megbecsülés szintjén kezelje őt a történelmi tudatunk. Hiszen ő nemcsak a felvidéki magyarság jogaiért küzdött, hanem az üldözöttek mentésével, az igazságért és a keresztény értékekért való bátor kiállásával kiérdemli az egyetemes emberi tiszteletet is. Megrendítő mártírsorsával azonban mindenekelőtt a felvidéki és az anyaországi magyarság elé állított hatalmas példát.

Épp ezért örömdetes az a palóc népi kezdeményezés, amely azt a célt szolgálja, hogy Isten szolgája Esterházy János életét minél szélesebb körben megismerjék, és boldoggá avatásának érdekében a nép óhajtatására az egyház eljusson János testvérünk életszentségének kinyilvánításához.

Élete ma is példával szolgál mindannyiunk számára. Esterházy őszintén hitt a nemzetiségek kulturális önállóságában és a kereszténységnek mint közös értékrendnek az egyesítő szerepében. Közösségünk egyesítése ma is épp olyan fontos feladatunk, hisz csak akkor tudunk erősek lenni, ha összetartunk.

Köszönjük, hogy részt vehettünk ez ünnepi szentmisén. A szentmise után sor került a templom falán elhelyezett emléktábla megkoszorúzására.

Köszönet mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult az ünnepség megvalósításához.

CSI

Időnként eszmei fűgefára kell mászni!

Az evangélium beszámol a kistermetű Zakeusról, aki felmászott egy fűgefára, hogy jobban lássa Jézust. Persze, az is lehetséges, hogy azért mászott fel a fára, hogy titokban nézze Jézust, mert nem akarta, hogy az emberek felismerjék őt, a gyűlölt vámost, mert esetleg elkergették volna. Lehetséges, hogy attól is tartott, hogy vámos társai kicsúfolják, amiért egy vándorprédikátorra volt kíváncsi. Az emberek, akikről erővel kikényszerítette az adót, valószínűleg meglincselték volna, ha megtudják, hogy Jézusra leskelődik. De bárhogy is és bármi oknál fogva rejtőzködött Zakeus, mindez nem segített semmit, Jézus meglátta őt, és lehívta a fáról.

Mindenkinek van egy eszmei „fűgefája”, amelyre időnként felmászik, hogy titokban figyeljen meg dolgokat, amiket nyilvánosan szégyell megvallani, vagy, hogy elrejtőzzék az emberek elől, nehogy kinevessék vagy megbüntessék. De Zakeus nemcsak azért mászott fel a fára, hogy kielégítse kíváncsiságát, hanem azért is, mert Jézust akarta látni. Ez már a kegyelem működése volt. Jézus ezt látta, ezért nézett fel, és ezért hívta le Zakeust a fáról. Bennünk is állandóan működik a kegyelem. Képletesen azt mondhatnánk, hogy Isten elől nem rejtőzködhünk el semmiféle fűgefalevelek mögé, ott is megtalál bennünket. De azt is mondhatjuk, hogy Isten számontartja azt a kis hitet is bennünk, amely arra készítet bennünket, hogy ha mindjárt titokban is, de érdeklődünk Jézus iránt. Ekkor képletesen minket is lehív a fáról, és biztatóan felkínálja az üdvösséget, amint azt Zakeusnak felkínálta: „ma üdvösség köszöntött erre a házra”.

Az evangéliumi esemény középpontjában azonban nem Zakeus áll, hanem Isten kegyelme, amely már működött Zakeusban, és amely drámai fordulatot idézett elő életében. Zakeus nem kereste volna Jézust, ha a kegyelem nem ösztönözte volna erre. Figyeljük meg Jézus magatartását, mert benne az Atya jósága jut kifejezésre. Megtudjuk, hogy Jézus felnézett a fára anélkül, hogy ezt valaki kérte volna Tőle, vagy figyelmeztette volna arra, hogy fenn, a fűgefán Zakeus leselkedik. Azt is megtudjuk, hogy Jézus megszólította Zakeust, és olyan javaslatot tett neki, amitől a kis emberke majdnem lepottyant a fáról: a nagy Rabbi az ő vendége akar lenni. Le is mászott gyorsan, és boldogan fogadta Jézust. Ez a mi Jézusunk: felnéz, ha a fára mászunk, hogy lássuk Őt, amint azt Zakeus tette, lehajol, ha az ágy alá bújunk szégyenünkben bűneink súlya miatt, hátrafordul, hogy lásson bennünket, amikor mögötte sompolygunk, mint az első két tanítvány tette, integet felénk, amint azt a feltámadás után tette a Genezáreti-tó partjáról a sikertelen éjjeli halászat után hazatérő fáradt apostolaival.

Jézus szeretete cselekvő szeretet: nemcsak vár bennünket, hanem keres bennünket, nemcsak befogad bennünket, hanem hív bennünket, nemcsak néz bennünket, hanem megszólít bennünket. Az evangélium csattanója az utolsó zárómondat: „Az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megmentse, ami elveszett.” Hagyjuk magunkat megtalálni, mint ahogyan Zakeus hagyta, hogy Jézus megtalálja őt a fűgefa levelei között, és a mi szívünket is eltöltsi az a boldogság, amelyről olvassuk, hogy beköltözött a volt vámos, a volt bűnös, a volt társadalomból kitagadott életébe. El tudjuk képzelni, hogy ebben a pillanatban a kistermetű Zakeus igen nagyinak érezte magát! Mindenki nagy, aki elfogadja Isten szeretetét.

Balga Zoltán

Kelenyén emléktáblát kapott gróf Esterházy János

Ünnepi keretek között július 6-án leplezték le Isten szolgája, gróf Esterházy János emléktábláját a kelenyei templom külső falán.

Az esemény ünnepi szentmisével kezdődött. György Ferenc, Kelenyén is szolgáló plébános prédikációjában szólt Isten szolgája, Esterházy János missziós küldetéséről, melyben sorsközösséget vállalt a szlovákiai magyarokkal. Az ünnepi szentmise celebrálásában részt vett Parák József, a beszercebányai püspökség püspöki helynöke.

A szentmise után Molnár Imre Esterházy-kutató osztotta meg gondolatait. A templom nem lehet meg kereszt nélkül, ez összecseng Esterházy János jelmondatával: a mi jelünk a kereszt – kezdte kis előadását a kutató, majd hozzátette, a kereszténységünk már több mint egy évezrede az egyik összetartó kapcsa magyarságunknak. A Krisztusba vetett hitünk olyan érték, amit senki nem tud elvenni tőlünk – hangzott el a kelenyei templomban.

Molnár Imre részletezte a mártír politikai kálváriáját. Jézus Krisztus keresztútjához hasonlította Esterházy életének mozzanatait.

Az emléktáblával kapcsolatban kifejtette: itt van a helye János testvér emlékének, aki megtisztultan követte Krisztust a Golgotán. A leleplezés előtt Csáky Ilona, Kelenye polgármestere ünnepi beszédében kiemelte: „gróf Esterházy János, a felvidéki magyarság mártír sorsú politikusának élete, döntései, erkölcsi tartása és mély istenhite méltán szolgálhat példaként nemcsak a kisebbségi létbe szorított magyarság számára, hanem minden egyenes jellemű, tiszta gondolkodású, jó szándékkal bíró ember számára”. A legnehezebb időszakban is az erős hitéből merítette a legnagyobb erőt, az Úr kezébe helyezte egész életét – fogalmazott a polgármester.

Arra a kérdésre, hogy milyen kötődése van Isten szolgája, gróf Esterházy Jánosnak Kelenyéhez, a polgármester azt válaszolta: nem Esterházy Jánosnak van kötődése Kelenyéhez, hanem Kelenynek van kötődése Esterházyhoz, ahogy minden felvidéki magyar településnek, itt élő magyarnak. „Nekünk példakép, eszménykép, akinek emlékét ápolni és életútjának üzenetét továbbvinni, továbbadni kötelességünk” – hangzott el a templomkertben.

Az ünnepségen Hrubík Béla bemutatta azt a magyar országhézlót, melyet egykoron gróf Esterházy János 1938-ban adott át Kőkeszi községben Szalay Kálmánnak, az Egyesült Magyar Párt helyi szervezete elnökének – ismertette a részleteket Hrubík Béla. E zászlót tűzték ki a falu templomában, amikor a tele-

Búcsú Novák József atyától

Tizenkilenc év szolgálat után elhelyezésre került ft. Novák József atya, a csábi egyházközség plébánosa, akit a megyéspüspök az ipoly-sági római katolikus hívek lelkipásztorává nevezett ki. Közösségünk hálaival gondol vissza lelkiismeretes munkájára, jóakarátára, emberségére és a templomi életben betöltött szerepére. Isten áldását kérjük további szolgálatára!

-mf-

pülést újra Magyarországhoz csatolták. Az említett zászló vasárnap délután a kelenyei templomban volt, a táblavatáskor pedig méltóságteljesen lengette a nyári szellő.

A Túri Török Tibor szobrászművész által megalkotott domborművel ellátott emléktáblát György Ferenc plébános és Csáky Ilona leplezte le. A felavatott emléktáblát Parák József szentelte fel, majd az emlékezők a tisztelet koszorúit helyezték el alatta.

Pásztor Péter
A szerző felvételei

Könyvajánló

Pék László: Befogadott menekültként Taksonyon

Emlékezés a Duka-Zólyomi családra

Előző számunkban már találkozhatott a tisztelt olvasó a címben jelzett kiadvánnyal, amely 2023 végén jelent meg, 10 évvel Duka-Zólyomi Árpád halálát követően. Május végén a Mikszáth Irodalmi Kávéház kertében beszélgetett Szklabonyán a könyv szerzőjével Hrubík Béla, és olvashattunk lapunk hasábjain rövid összefoglalót az eseményről.

Bár a Duka-Zólyomi család története leginkább Nyugat-Szlovákiához köthető, a család egyik tagjának politikusi és közéleti szerepvállalása miatt Szlovákia-szerte ismerősen hangozhat Duka-Zólyomi Árpád neve. A könyv a család taksonyi tartózkodását középpontba helyezve mutatja be a

Duka-Zólyomi család tagjai életének mozzanatait, felvidéki közösségünkért végzett munkáját. Megismerhetjük az édesapa, Duka-Zólyomi Norbert életpályáját, aki ügyvédként dolgozott, de folytatott közéleti és politikai tevékenységet is, több magyar lap munkatársaként pedig főként kisebbségvédelemmel kapcsolatos cikkeket írt. 1945 után börtönbe zárták, majd 9 év munkaszolgálatra ítélték. Ez idő alatt menekült a család Pozsonyból Taksonyba, ahol a felesége, Szerényi Aglája – akinek személyében egy erős, találékony, kitartó asszonyt ismerhetünk meg – gondoskodott a család fenntartásáról, a három gyerek iskoláztatásáról. Duka-Zólyomi Ildikó és Emese a művészet terén tevékenykedtek, de zeneművészi, illetve zenepedagógusi karrierjük mellett részt vállaltak a pozsonyi magyar családokat érintő közéleti feladatokból, számos zenei rendezvény szervezése, publikációk kötődnek nevükhöz. Duka-Zólyomi Árpád tudományos munkássága mellett politikai pályafutása is jelentős: részt vett az Együttélés politikai mozgalom megalapításában, az MKP létrejötté után annak alelnöke lett, képviselője volt a Szlovák Nemzeti Tanácsnak, majd az Európai Parlamentnek. Politikai karrierjének befejezése után is folytatta közéleti tevékenységét, elsősorban Pozsonyban, a Csemadok berkeiben, de az ország más részében is megtisztelte jelenlétével a kulturális rendezvényeket (pl. az inámi Mézfesztivált). Élete utolsó éveiben Budapesten élt, 2013-ban halt meg.

A könyv szöveges része két riport és további autentikus források segítségével nyújt betekintést a Duka-Zólyomi család életét meghatározó események sodrába, s mindezt gazdag képanyaggal illusztrálva nyújtja át a szerző az olvasóknak, akinek Előszavából idézünk: „A jeles személyiségek életpályája, családok sorsa példaként, tanúságként áll előttünk. A történelem forrataga nem áll meg, az idő folyása mind gyorsabbnak tűnik számunkra, mely felőrlí, finom porral hinti be korosztályok, nemzedékek múltját, emlékeit. Részemről e könyv tiszteletteljes főhajtás a Duka-Zólyomi család tagjainak felvidéki közösségünk érdekében tett erőfeszítéseikért.”

Régi nóta, híres nóta

Járásunkban az idén 26. alkalommal rendezzük meg a magyarnóta-énekesek országos versenyét *Őszirozsza* címmel. Úgy gondoltuk, hogy a magyar nóta népszerűsítését havilapunkban is vállaljuk azzal, hogy minden számunkban leközölünk majd egy-két nótát, melyek közt lesznek örökzöldek, népszerűek, de kevésbé ismertek vagy ismeretlenek is.

Amikor egy nyári este meglátalak téged,
Futó felhő az ég alján alkonypírban égett.
Szemed tükrén megcsillan egy búcsúzó sugárka,
Mégis az volt boldogságunk hajnalhasadása.

Amikor a karjaimba öleltelek téged,
Virágorzó, vidám szellő járta be a rétet.
Szerelemről szólt akkor a szellő suhogása,
Csendesebben, halkabban, mint szívünk dobogása.

Tova szállt a játszi szellő, elmúlt az a nyár is,
Előcsillan hajunkból már egy-egy szürke szál is.
:/De ha lágyan hozzám simulsz, ha szívemre zárlak,
Visszahozod boldogságát annak a szép nyárnak.:/

Születésed ünnepnapján száz virágból küldök csokrot néked,
Édes hangú muzsikával, a nótáddal köszöntelek téged.
Ami szép van a világon, mindazokat szívemből kívánom,
Sose érjen téged bánat, tövist ne láss, csak rózsákat!
Örök legyen a szerelmünk, napsugaram, édes boldogságom.

Most még tavasz napja ragyog, a virágok szirmaikat bontják,
Majd, ha eljő az ősz, a tél, megsárgulva mind a földre szórják.
:/Tűnő, múltó minden, minden, szeressük hát,
szép kedvesem, egymást.
Ne szálljanak el az álmok, ne érjenek csalódások!
Mindig együtt ünnepeljük a te drága születésed napját.:/

Esik eső, sáros lett a nagy utca,
Meglátszik a lopott ló nyoma!
:/Gyere, babám, söpörd el a lopott ló nyomát,
Még az éjjel terád költöm az árát!:/

Túl a Tiszán van egy karó leásva,
Ahhoz van a kis pej lovam pányvázza.
:/Elszakadt a kis pej lovam pányvakötele,
Régi babám, jutok-e még eszedbe?:/

Nem ide való születésű vagyok én,
Messze földről vándoroltam ide én!
:/Így jár, aki messze földről idevándorol,
Nincs babája, ki vállára boruljon!:/

Július a kertekben

A hosszan tartó szárazság után végre van egy kis remény, hogy esőt kapunk. Igaz, nem olyan mennyiséget jósolnak, hogy pótolni tudná a talaj vízhiányát, de valamit enyhíteni fog – reméljük.

A kánikula próbára tette a növényeket és a kertészeket is, nem is jutott idő másra, csak öntözni, öntözni. A sok öntözés hatására a tápanyagok is kimosódnak a földből, így ezeket pótolni kell, legjobb az esti órákban.

Júliusban különösen fontos a paradicsom gondozása. Továbbra is távolítsuk el a hónaljhajításokat, hogy a bogyók minél gyorsabban és tökéletesebben érjenek. A paradicsom igényli a tápanyag-utánpótlást, ezért a nyár folyamán kétszer-háromszor érdemes tápoldattal kezelni.

Az uborkák is gyorsan növekednek, és két-három naponta szedni kell őket, hogy ne váljanak túléretté. Nagyon fontos, hogy futtassuk fel őket támaszra, mert a földön hamarabb elkapja a gombabetegséget. Az uborkák sok vizet, valamint tápanyagot igényelnek.

Az étkezési paprika igényes növény, amely bőséges öntözést és rendszeres tápanyagutánpótlást igényel a virágzástól kezdve. Ha nem kap elég vizet és tápanyagot, ledobja a virágait és kis terméseit.

Július elején általában már szedjük a zöldbabot, az idén kicsit késésben van az aszály miatt. A hónap végére azonban már biztosan be tudjuk takarítani. A felszabadult területre, miután a talajt felástuk és megtrágyáztuk, vethetünk rövid tenyészidejű növényeket, mint például sárgarépát, petrezselymet, céklát, őszi és téli retket, bimbós kelt és kínai kelt. Ezek a növények a melegben és a hosszú napokon gyorsan kicsíráznak és fejlődnek.

Nyár derekán előfordulhat, hogy egy-egy gyümölcsfa hirtelen kiszárad a kertben. Ennek oka lehet gombabetegség, vírusfertőzés vagy nagy mennyiségű gyomirtószer kijuttatása. Azonban a leggyakoribb ok a hosszú évek aszályos időjárása miatt lecsökkent talajvízszint. Az ilyen fák lombjukat veszítik, és rendszerint elpusztulnak, de néha alapos visszametszés után tavasszal újra kihajtanak. Érdemes megpróbálkozni a visszametszéssel.

A csonthéjas gyümölcsöknél (cseresznye, meggy, korai szilva és kajszi) a szüret végeztével, kb. július végéig, a téli metszéshez hasonló beavatkozás a zöldmetszés. A külső részek ritkításával gondoskodhatunk a fák belsejének kedvezőbb fényviszonyairól, mely egyben növeli a termőrészek vitalitását is. Az őszibarack esetében a tervezett szüret előtt 3 héttel szabadítsuk ki a fejlődő gyümölcsöket az árnyékból a jobb gyümölcsösség érdekében, valamint július végén célszerű a korona belsejéből a sűrűsítő, befelé növekvő hajtásokat eltávolítani.

A díszfák, bokrok, sövények nyári metszését, újraformálását szinte egész nyáron, folyamatosan végezhetjük.

Július ideális időszak az edényes virágos növények dugványozására. Most van itt az ideje, hogy muskátlit, margarétafát és leandert dugványozzunk. Ha most készítünk dugványokat, ősze már szép, gyökeres növényekéink lesznek. Ha sok virágot szeretnénk, akkor mindig távolítsuk el az elnyílt virágokat, hogy a növény minden energiáját az újak meghozatalára tudja fordítani. Fontos, hogy a virágzó növényeknek nem csak vízre, de tápanyag-utánpótlásra is szükségük van, így ilyenkor minden növényt a saját igényei szerinti mennyiségben és minőségben kell ellátni tápanyaggal.

Július a kertben nemcsak a növekedésről és terméshozásról szól, hanem a kitartó figyelemről és gondos ápolásról is. A forróság próbára teszi a növényeket, de megfelelő öntözéssel, védelemmel és tápanyag-utánpótlással egészséges és virágzó kertet tarthatunk fenn a legmelegebb napokon is.

-ber-

Nagycsalomja életéből

2025. június 23., 22:00

Ma este Nagycsalomján, valamint Szlovákia számos más településén vihar tombolt, amely nem csupán a természet erejét, hanem az emberi közösség összefogását is próbára tette. A vihar következtében egy hatalmas fenyőfa dőlt ki, jelentős problémákat okozva a településen.

Az események láncolatában a villanyoszlopok kitérése, a kábelek leszakadása, valamint az utca ideiglenes lezárása vált valósággá, de a helyi tűzoltók, akik az éjszaka sötétjében is fáklyaként világítottak, gyorsan cselekedtek. Közös erőfeszítéssel sikerült eltakarítaniuk a romokat, és helyreállítani a rendet.

A vihar utáni károk helyrehozatalában kulcsszerepet játszott az SSD, a HASIČI, a DHZ, valamint az önkormányzat csapata is, akik fáradhatatlanul dolgoztak, hogy a helyzetet mielőbb orvosolják. Az ő gyors és hatékony reakciójuknak köszönhetően a legnagyobb problémákat viszonylag hamar sikerült elhárítani.

Ezek az intézmények és emberek nem csupán a kötelességüket teljesítik, hanem a közösség iránti elkötelezettségüket is bizonyítják. Hálaadás vagyunk nekik, hogy komolyan veszik a munkájukat, és így a vihar okozta károk ellenére is biztonságban érezhetjük magunkat.

Külön köszönet illeti a gyors első bejelentést is, amely lehetővé tette, hogy a helyi hatóságok azonnal reagáljanak a hívásra, és megkezdjék a helyreállítást.

Ez az éjszaka nem csupán a vihar próbáját jelentette, hanem azt is, hogy közösségünk ereje és bátorsága mindig a legnagyobb viharokkal szemben is megmutatkozik.

Jó munka volt!

Pásztor Roman
Nagycsalomja polgármestere

XXI. Szent Korona Ünnepe

2025. augusztus 1-3.

Program:

Augusztus 1., Korona Panzió

17:00 Barátság, szolidaritás és önkéntesség napja

EUCINEMA – Testvértelepülések bemutatkozása / workshop, filmes bemutatók

„Kell-e félni újabb járványoktól” – járványhelyzet utáni depresszió és annak megelőzése

Augusztus 2., Kápolna-domb

10:00 ÍZEK UDVARA - Nemzetközi gasztronómiai hagyományok bemutatása

Húros Banda – Ipolyság

Bukréta hagyományőrző csoport – Ipolybalog

Kisfaludi Búzavirág Dalkör – Székesfehérvár

15:00 EU4CHILDRENS - GYEREKVÁROS

Kutyomfitty Társulat

Tomi bohóc

Tücsök Zenekar interaktív koncertje

PÁRHUZAMOS PROGRAMOK:

Lovaglás, íjászat, solymász, légvár, kisvona, kiállítás

Kézműves-foglalkozás és vásár

EU – információs sátor

SZABADTÉRI SZÍNPAD

19:00 Mona Lisa Smile

21:00 Szikora Róbert és az R-GO

23:00 DR BRS

23:50 Tűzijáték

0:00 Retro buli

Augusztus 3., Polgármesteri hivatal

9:30 A lengyelországi menekült katonák emléktáblájának megkoszorúzása

Szent Erzsébet park

10:00 Gróf Esterházy János mellszobrának megkoszorúzása, ünnepi köszöntő

Körmenet a Szent Korona-másolattal

Árpád-kori templom

10:30 Ünnepi szentmise

Főcelebráns: Dr. Martos Levente Balázs, az Esztergom-Budapesti főegyházmegye segédpüspöke

15:00 A muzsika szárnyain

A Doráti Kamarazenekar és a Szent Korona Kórus hangversenye

A helyi közlekedést Szlovák Zsolt veregyházi vállalkozó biztosítja

PALÓC BÚCSÚ ÉS FOLK FESZTIVÁL
BALASSAGYARMAT • 2025.07.24-27.

30.

SEBESTYÉN MÁRTA • KEREKES BAND
ANDREJSZKI JUDIT • DOBRODA ZENEKAR
VIRTUS KAMARA TÁNCEGYÜTTES
ÜNNEPI SZENTMISE • BÚCSÚJÁRO MENET
NEMZETKÖZI DUDÁSTÁLLÓKÖZÖ • MŰVES KIÁLLÍTÁS
SZENT ANNA SZÉPEI • MESEJÁTÉK ÉS BÁBSZÍNHÁZ
NÉPI JÁTÉKOK • MESTERSÉGEK MŰHELYE
PALÓC ÍZEK UTCÁJA • VÁSÁRI KAVALKÁD

A RENDEZVÉNY INGYENESEN LÁTOGATHATÓ

Falunappal egybekötött XVII. PALÓC ÉTELEK FESZTIVÁLJA
KŐKESZI
2025.07.19.

PROGRAM:
10:00 csapatok regisztrálása
12:00 jó ebédhez szól a nóta
14:30 ünnepi megnyitó
15:00 kultúrműsor
16:00 az ételek kiértékelése
17:30 Daniel és Petra (Akropola)
19:00 tombolasorsolás
20:00 ÁMOKFUTÓK
21:00 retro disco DJ Tomi

A rendezvény a Besztercebánya megye támogatásával valósul meg.

BANSKOBYSŤRICKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

A Csemadok Nagykürtösi Területi Választmányának Facebook-profilja: <https://www.facebook.com/csemadokNTV/>
A Csemadok honlapja: www.csemadok-hu.eu; A Szlovákiai Magyar Művelődési Intézet honlapja: csemadok.sk/intezet

E lapszám megjelenését a Bethlen Gábor Alap és a Kisebbségi Kulturális Alap - SZK támogatta.

Közéleti havilap. Kiadja a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. A kiadásért felel Kliment Éva, a CSNTV statutáris képviselője, telefon: 0907/84 22 67. Főszerkesztő Bodzsár Gyula, telefon: 0918/19 63 37. Szerkesztő: Hrubík Béla. Műszaki szerkesztő: Kliment Éva. Korrektúra: Németh Ágota. Levélcím: 991 28 Vinica, Nekyjská 397/27. E-mail: csemadokntv@gmail.com. Telefon: 0907/85 62 96. Nyilvántartási szám: EV 1419/08. ISSN 1336-3972. IČO 00 419 621. Nyomda: Csemadok OV Velký Krtfš. Terjeszti: a Csemadok Nagykürtösi Területi Választmánya. Ára 1,00 EUR. Megjelenik 800 példányszámban. A szerkesztőség álláspontja nem minden esetben azonos az újságban közöltekkel. A kéziratok szerkesztésének, esetleges rövidítésének jogát fenntartjuk. A hirdetések tartalmáért és nyelvhelyességéért felelősséget nem vállalunk.